

Västmanlands läns museum
Kulturmiljö Rapport B
2012:B23

Holmsta 1:9

Restaurering av loftbod inom ramen för Länsstyrelsens projekt
Utvald miljö

Antikvarisk medverkan

Holmsta 1:9
Munktorps socken
Västmanlands län

Ia Manbo

Holmsta 1:9
- Restaurering av smedja inom ramen för Länsstyrelsens
projekt Utvald miljö

Antikvarisk medverkan

Holmsta 1:9
Munktorps socken
Västmanlands län

Länsmuseets dnr: VLM 120240

Ia Manbo

Utgivning och distribution:
Västmanlands läns museum
Karlgatan 2, 722 14 Västerås
Tel 021-39 32 22
E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

© Västmanlands läns museum 2012

Omslagsfoto: Loftboden efter restaurering. Bildnr Vlm_kmvIM-2323

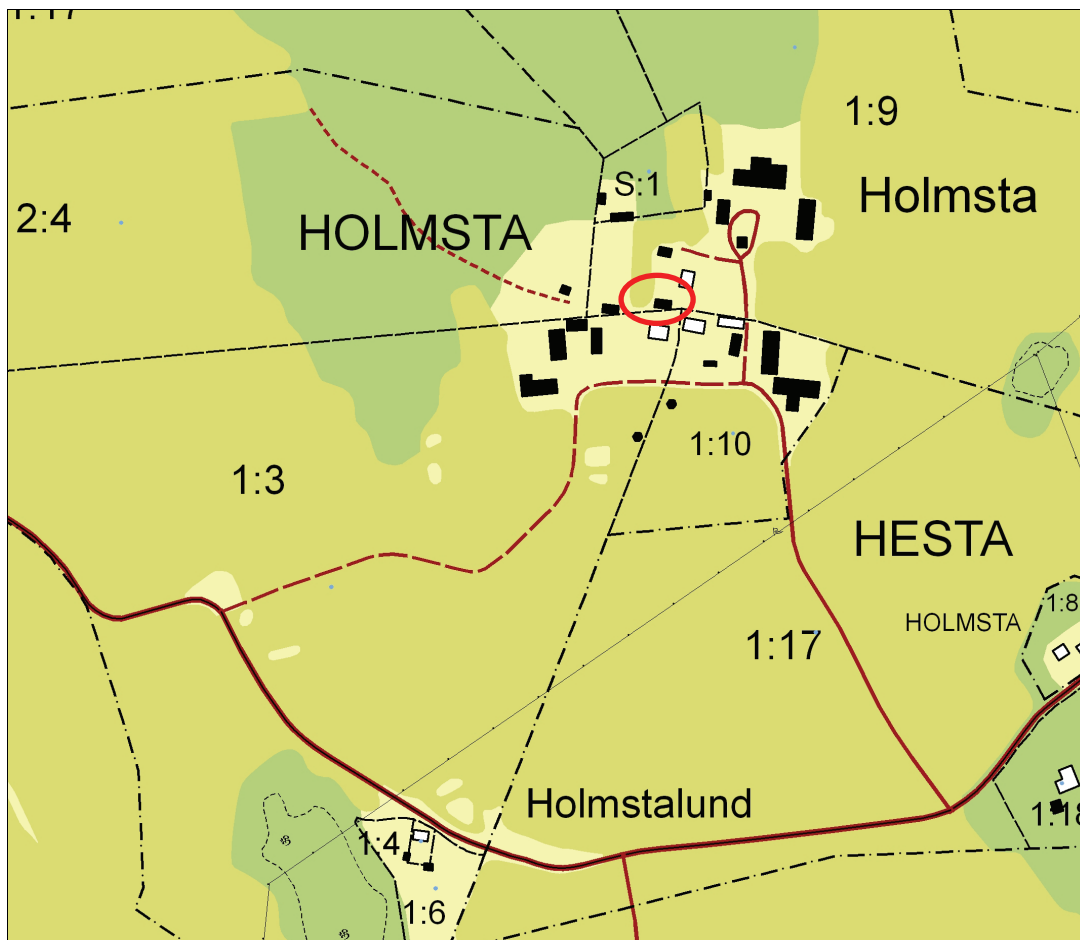
Foto: Där inget annat anges är fotografier tagna av Ia Manbo, Västmanlands läns museum.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet. Ärende nr MS2006/01172.

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-51-7

Inledning

Holmsta ligger cirka 6 km söder om Munktorp och knappt 4 mil väster om Västerås. Holmsta by ligger i slutningen av ett skogklätt höjdparti. Den oskiftade byn består av fyra gårdar med en intakt ägostruktur sedan 1600-talet. Byn präglas av en tät sammanhållen bebyggelse, främst tidigt 1900-tal även om äldre ekonomibyggnader förekommer. Kringliggande landskap präglas av slättland med byar och fornlämningar placerade på höjdparter. Fastighetsägaren har sökt bidrag inom ramen för Länsstyrelsen i Västmanlands läns projekt Utvald miljö. Länsstyrelsen beviljade bidrag på 14 300 kr i beslut med jnr 2011-4119. För antikvarisk medverkan svarade Västmanlands läns museum genom byggnadsantikvarie Ia Manbo som även sammanställt rapporten.

Utdrag ur digitala fastighetskartan 2004, skala 1:5 000. Den aktuella byggnaden är inringad.

Historik

Byggnaden är uppförd i timmer i två våningar, med inbyggd loftgång, detta skedde förmodligen under tidigt 1900-tal. Sadeltaket är täckt med enkupigt handslaget tegel. Undertakskonstruktionen består av ett vedtak med näver. Ovanpå nävern ligger ett sentida brädtak, i alla fall på den östra delen. Nocktäckning och vattbräda är i trä.

På den aktuella platsen finns en byggnad på häradsekonomiska kartan (1905-1911), laga skifteskartan (1860) och storskifteskartan (1782). Förmodligen är det den befintliga loftboden. Närmare uppgifter om byggnadens ålder finns inte.

Byggnadsvårdsåtgärder

Före

Nock- och vattbrädor var trasiga och fattades helt på ett par ställen. Teglet var gammalt och slitet, en del pannor hade glidit ur läge. Ett fåtal rötskador fanns i undertaket på grund av långvarigt vattenläckage.

Byggnaden från nordöst före restaurering. Bildnr Vlm kmvIM-1469.

Byggnaden från nordväst före restaurering. Bildnr Vlm kmvIM-1470.

Nockbrädorna var i dåligt skick. Bildnr Vlm kmvIM-1508.

På flera ställen hade nocktäckningen ramlat bort. Bildnr Vlm_kmvIM-1507.

Efter

Det befintliga teglet plockades ned för återanvändning. Rötskador i undertaket lagades med material lika befintligt. På undertaket lades ny läkt och därefter lades det gamla enkupiga lerteglet tillbaka. Begagnat enkupigt lertegel användes vid komplettering. Nya vindskivor, vattbrädor och nocktäckning gjordes i furu. Vattbrädor och nocktäckning tjärades med ljus trätjära medan vindskivorna målades med röd slamfärg. Skorstenen vitmålades och tätades vid fästet mot taket.

Byggnadens norra fasad efter takomläggningen. Bildnr Vlm_kmvIM-2319.

Byggnaden från nordöst efter takomläggning. Bildnr Vlm_kmvIM-2320.

Byggnadens västra fasad. De nya vindskivorna målades med röd slamfärg. Bildnr Vlm_km01M-2321.

Skorstenen vitslammades och fästet mot taket lagades. De nya nockbrädorna ströks med ljus trämjera. Bildnr Vlm_km01M-2324.

Resultat

Restaureringen av loftboden har skett enligt länsstyrelsens beslut och godkänns ur antikvarisk synvinkel.

Administrativa uppgifter

Västmanlands läns museums dnr: VLM 120240

VO Kulturmiljö; projektnr: 3-12-103

Länsstyrelsen dnr: 2011-4119

Fastighetsbeteckning: Holmsta 1:9

Landskap: Västmanland

Län: Västmanland

Socken: Munktorp

Kommun: Köping

Ägare-beställare: Christina Hofberg
Rosenhällsgatan 3 D
633 58 ESKILSTUNA

Antikvarisk medverkan: Västmanlands läns museum
Antikvarisk expert Ia Manbo
Karlgatan 2
722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22

– en del av Landstinget Västmanland

Västmanlands läns museum, Karlsgatan 2, 722 14 VÄSTERÅS
Tele: 021-39 32 22 • E-post: lansmuseet@ltv.se
Hemsida: www.vastmanlandslansmuseum.se

ISSN 1651-7342
ISBN 978-91-86511-51-7